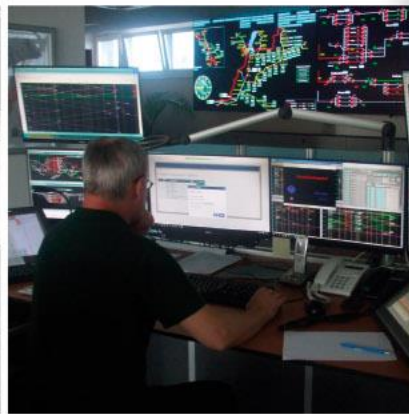

Vasúti átjárók közlekedésbiztonsági helyzete

Dávid Béla
üzembiztonsági kiemelt szakértő
Biztonság szervezet

2025. május 15

GYŐR-SOPRON-EBENFURTI VASÚT ZÁRTKÖRŰEN MŰKÖDŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Magyarország vasúti infrastruktúra adatai

Országos vasúti infrastruktúra			Összesen	
Vasútvonalak hossza:	7242	439	7681	km
Vasútállomások száma:	611	44	655	db
Vonatok száma	3800	500	4300	napi
Vasúti átjárók száma:	5477	296	5773	db
Biztosított vasúti átjárók száma:	2486	260	2746	db
fénysorompó	1311	125	1436	db
fénysorompó félsorompóval kiegészítve	945	134	1079	db
teljes csapórudas sorompó	230	1	231	db
Nem biztosított	2991	36	3027	db
Átjárók sűrűsége	1,32	1,48		km

Vasúti átjáró:

Két egymástól eltérő közlekedési rendszer metszéspontja, a közúti és vasúti pálya szintbeni keresztezése.

Vasúti átjárós balesetek legfőbb tanulságai

- okozói elsősorban a személygépjármű vezetők (88%), gyalogosok (10%)
- legveszélyesebb a fénysorompóval biztosított átjárók
- a személyi sérülés és annak mértéke csak a szerencsén múlik
- 55%-a személyi következményekkel jár, 29% halálos kimenetelű
- évente közel 30 fő veszti életét (köztük sokan okozói is a balesetnek)
- 10 évente egy baleset tömegszerencsétlenséggel végződik. („azok a 90-es évek”)
- 50%-a végződik anyagi kárral járó következménnyel
- anyagi kár vasúti szempontból kb. 120 MFt./év (korszerű járművek miatt növekszik)
- anyagi kár közúti szempontból jóval csekélyebb (átl. 3 MFt. /év)
- járulékos vasúti veszteségek: vasúti késések, járatkimaradások, vonatpótlások átszállások, láncolati késések, csatlakozás mulasztások
- a balesetek súlyosságával egyenes arányban nő a vasúti zavartatás

- # Vasúti átjárós balesetek legfőbb tanulságai
- évente átlagban 80 db. vasúti átjárós baleset következik be.
 - országhatárok közelében a szomszédos ország állampolgárai egyre gyakrabban okozóként jelennek meg.
 - 10%-a vonat oldalának ütközik.
 - összes vasúti balesethez képest 25%-a történik a vasúti átjáróban.
 - összes közúti közlekedési balesethez képest csak 1-3%-a történik vasúti átjáróban.
 - általában kis, közepes forgalmú átjárókban következnek be.
 - „majdnem” balesetek: évi átl. 850 csapórúd törés (frekvenciált átjárókban)
 - útátjáró biztosítás korszerűsítése csökkenti a balesetek számát, de nem szünteti meg.
 - érzékelhető eredményt a félsorompó, továbbá a LED fények alkalmazásával érhető el.
 - közúti közlekedésben a balesetet előidéző magatartás egyre intenzívebben jelenik meg.

Vasúti átjárós balesetek legfőbb tanulságai

összefoglalva

jogszabályi oldalról bizonyítható, hogy
99,9%-ban a közúton közlekedők
a közúti közlekedés szabályainak megsértése miatt
(KRESZ 19§, 39§ 3. és 4. bek.)
következnek be vasúti átjárós balesetek.

EBBŐL KÖVETKEZIK, hogy
**a vasúti átjáróban történt balesetek,
közúti balesetek!**

Balesetmegelőzés, de hogyan?

Megoldás:

**BE KELL TARTANI
a
KRESZ előírásait!!!**

de miért nehéz ez?

Jogszabályi szándék

A közúti közlekedés biztonsága és zavartalansága fontos társadalmi érdek.

A biztonságos és zavartalan közlekedés alapvető feltétele, hogy a közlekedési szabályokat mindenki megtartsa és számíthasson arra, hogy azokat mások is megtartják.

Emellett szükséges az is, hogy a közlekedés résztvevői előzékenyek és türelmesek legyenek egymással szemben.

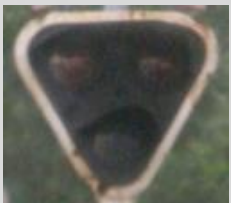
Jogszabályi szándék ?!

Nincs olyan vasúti átjárós jelzés, melynek figyelmen kívül hagyásával

a közúton közlekedő ne lenne felelős!

19§(8) A vasúti átjárón a továbbhaladást engedélyezi,

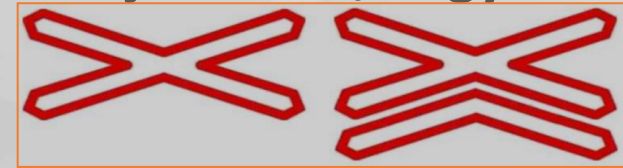
- a teljes sorompó rúdjai nyitott helyzetben vannak és a kiegészítő hang-, vagy fényjelző berendezés nem jelez;
- a fényjelző készüléken a villogó fehér fényjelzése, és 39§ (1) megközelíteni csak fokozott óvatossággal szabad. Megközelítéskor, illetve áthaladás során eleget kell tenni a közúti jelzéseknek.

***Ennyi elegendő a szabad áthaladáshoz? Miért kell a fokozott óvatosság?
A villogó fehér fény szabad az áthaladást jelenti-e vagy sem?***

Jogsabályi szándék ?!

39§(3) A vasúti átjáró előtt a 98., 99., 99/a. vagy 99/b. ábra szerinti jelzésnél, vagy a megállás helyét jelző útburkolati jel előtt meg kell állni, ha

a) bármely irányból vasúti jármű közeledik,

b) a teljes sorompó vagy a félsorompó sorompó rúdja nem teljesen nyitott helyzetben áll vagy mozog,

c) a teljes sorompót kiegészítő fényjelző berendezés, illetőleg a fénysorompó vagy félsorompóval kiegészített fénysorompó villogó piros jelzést ad,

d) a teljes sorompót kiegészítő berendezés hangjelzést ad,

e) fénysorompó vagy félsorompóval kiegészített fénysorompó villogó fehér jelzést nem ad,

f) vasúti jelzőőr „Megállj” jelzést ad,

g) a (2) bekezdésben meghatározott folyamatos áthaladásra nincs lehetőség,

h) ott „Állj! Elsőbbségadás kötelező” jelzőtábla van.

Tehát nem elegendő a 19§ (8) és 39(1) bekezdései, azaz a villogó fehér fény a szabad áthaladáshoz, mert itt a kivétel?!

Ha így van, akkor csak a kapcsolat nincs meg az előző bekezdésekkel.

Bonyolultan összeállított közúti szabályozás (KRESZ) eredményezheti a nehéz betartást/betartatást?

Érdekessegek a vasúti átjárókkal kapcsolatban

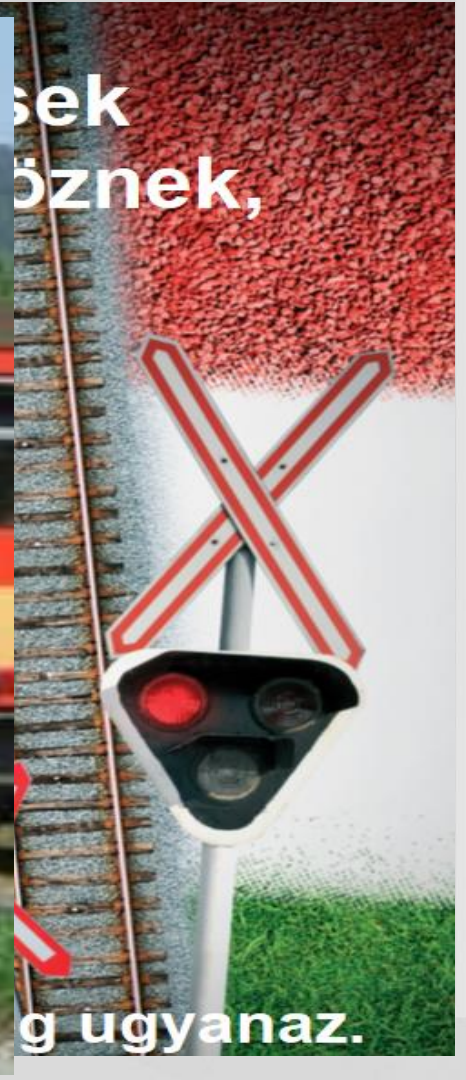
- KRESZ-ben a „fokozott óvatosság” jogszabályi előírása nehezen kérhető számon, mint magatartási norma...
- Közúti Közlekedési Egyezmény nem határoz meg konkrét jelzéseket, szabályokat.
- Európában kb. 180 féle különböző vasúti átjáróra vonatkozó jelzés és szabály található.

Európa vasúti átjáróinak sokszínűsége

EURÓPA	Biztosítás előírása	Szabad áthaladás	Tilos az áthaladás	Zavar jelzés
Ausztria				piros fény
Csehország				nyjelző
Észtország				nyjelző és lecsukott csapórúd (ha van)
Franciaország				nyjelző és lecsukott csapórúd
Hollandia				nyjelző és lecsukott csapórúd
Horvátország				nyjelző és lecsukott csapórúd (ha van)
Lengyelország				nyjelző és lecsukott csapórúd
Lettország				nyjelző és lecsukott csapórúd (ha van)
Litvánia				nyjelző és lecsukott csapórúd (ha van)
Magyarország				nyjelző és lassan felnyíló csapórúd (ha van)
Nagy-Britannia				nyjelző, felnyitott csapórúd
Németország				sárga fény
Norvégia				nyjelző
Olaszország				nyjelző
Románia				nyjelző és lecsukott csapórúd (ha van)
Svájc				nyjelző vagy villogó sárga fény
Szlovákia				sötét fényjelző
	60 km/h	villogó sárga fény vagy sötét fényjelző	felváltva villogó piros	

Érdekességek a vasúti átjárókkal

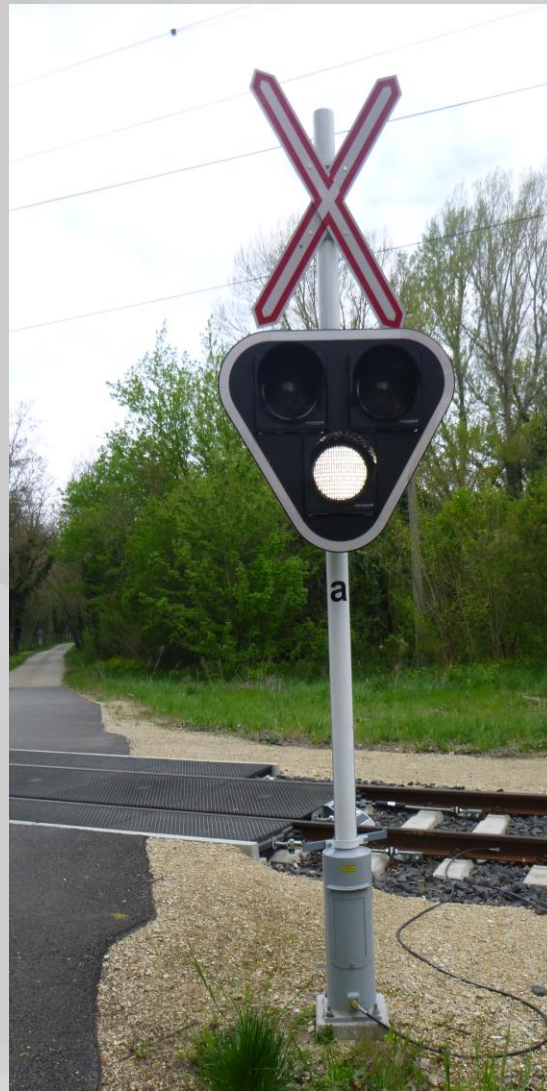
- Mit jelent a fényjelző meghibásodása? Mindenki ugyanúgy érti a szabályt?

Érdekességek a vasúti átjárókkal

an

Érdekességek a vasúti átjárókkal

- Rálátás (terület) a vasúti pályára nem minden átjáróban biztosítható.
- Rálátási területen a közlekedési hatóság csak a növények eltávolítását írhatja elő.

Érdekességek a vasúti átjárókkal

Közút részére elhelyezett fényjelző jelzése, a mellette lévő labirint korlátnál tartózkodó gyalogosokra is érvényes-e (ha nincs külön jelző részükre)?

Érdekessegek a vasúti átjárókkal

Azok a táblázások: sebességkorlátozás értelmezése és elhelyezése az átjárók előtt?

➤ **1/1975 KPM-BM** rendelet szerinti veszélyt jelző táblák jelzőtábla hatálya a szabályai érvényesek)

➤ **a 20/1984. (XII. 21.)** KRESZ előjelző táblával

➤ **83/2004. (VI. 4.)** GK 1. (e) A két- és egysávos vasúti átjárók el.

jogszabályok között.

i átjáró előtt a 90., 91., 92. vagy 95. ábra szerint, az (1) bekezdés d) pontjában említett

t. (Egyéb esetben a sebességkorlátozás oldásának a

égkorlátozó táblát az egysávos vasúti átjárót on kell kihelyezni.”

” tábla oszlopára más tábla nem helyezhető

Érdekességek a vasúti átjárókkal

kapcsolatban

- Nem működő jelzőberendezésnél, ha íves és nem jól belátható a vasúti pálya, átmehetnek-e az átjárón?

Érdekességek a vasúti átjárókkal kapcsolatban

- Útburkolati jel (hiánya), mint figyelemfelhívó módszer?

Kötelező alkalmazása javasolt!

Érdekességek a vasúti átjárókkal

Vasúti közlekedés biztonságának veszélyeztetése, azaz hogy védekezünk a csapórúd törések ellen?

V-tanú

Érdekességek a vasúti átjárókkal

- Tudatformáló #gysevzrt), balesetmegelőzés,

Félsorompóval kiegészített fénsorompó

Sorompó nélküli vasúti átjáró

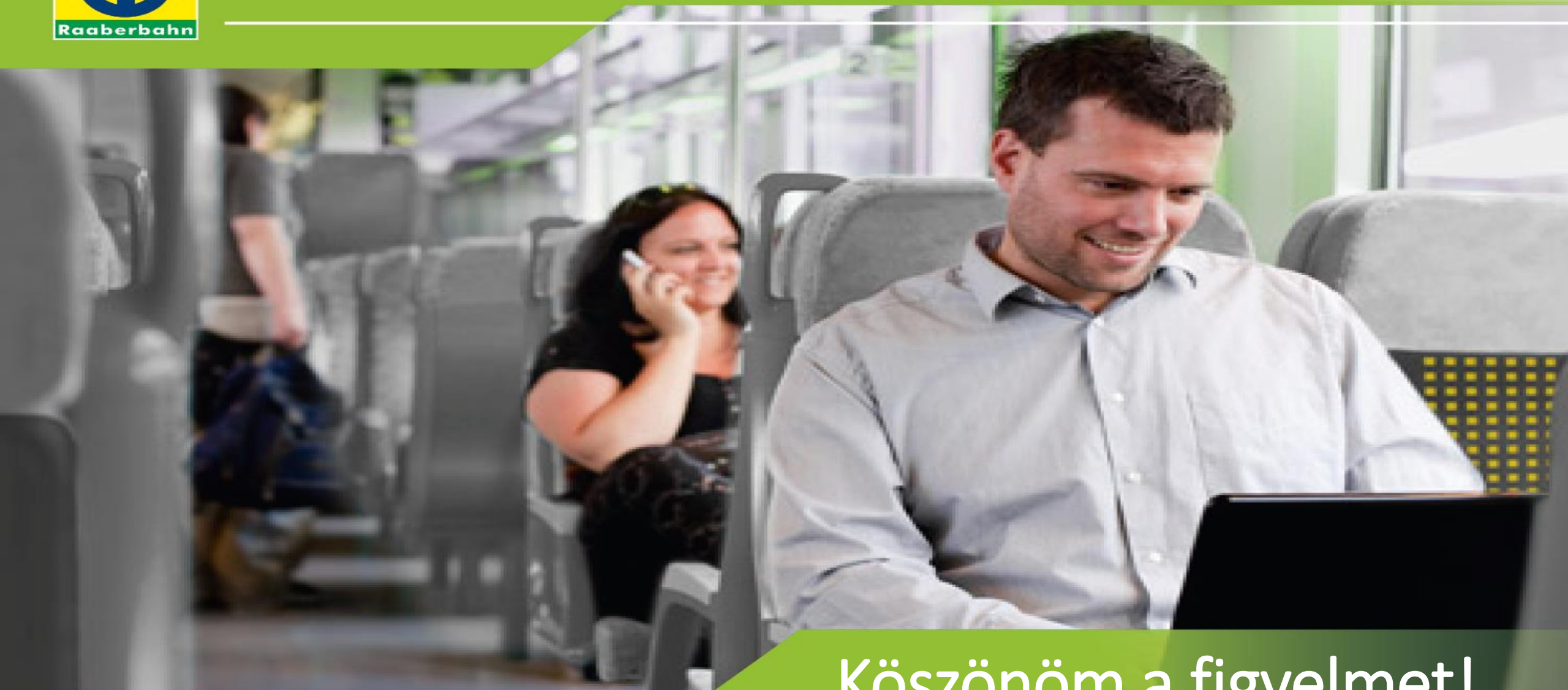

Fénsorompóval biztosított vasúti átjáró

Teljes sorompóval biztosított vasúti átjáró

Köszönöm a figyelmet!

Dávid Béla